

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 8 kor.
 Félévre . . . . 4 kor.
 Negyedévre . . 2 kor.
 —
 Egyes szám ára 20 fil.
 —
 Megjelenik minden
 vasárnap.
 —
 Telefon szám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség:
 Kaposvár, Zárda-utca
 17. szám,
 hová a lap szellemi
 részét illető minden
 közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
 Kaposvár, Zárda-utca
 17. szám,
 hová az előfizetések
 és a lap szétküldésére
 vonatkozó felszólalá-
 sok intézendők.

A magyar ipar védelme.

(R) Erős akarattal, szívós kitarással, komoly egyetértéssel nagy alkotásokra képes az ember.

Magyarország, majdem kilencz és fél századon át, tisztán agrikultur állam volt.

Kossuth Lajos lángesze fogta fel, hogy a XIX. század, a haladás századának közepén, a művelt nyugat államai közé bekelts Magyarországot, pusztán agrikulturájával itt meg nem állhat, hanem a nyugati műveltség igényeinek megfelelő, olyan gyáripari art kell teremteni, mely versenyképes legyen a szomszéd államok kifejlett virágzó iparával.

Hatvan évvel ezelőtt, 1844-ben Kossuth Lajos gyújtó szónoklatai néhány száz lelkes magyar embert összehoztak, akik megalapították a Védegyletet.

Ez a pár száz emberből álló Védegylet alig néhány év alatt csodás erő kifejtéssel, a semmiből megteremtette a magyar ipart.

Megteremtette annyiban, hogy a magyar ipar és a magyar ipartermények kivitelének alapvetőjévé lett.

1848-ban már nemcsak hogy üzemből levő gyárak és ipartelepek, voltak, de a magyar gyártmányok kivitele, külföldi piacza is volt.

1848 után azonban Magyarországot ege beborulván, a szomorú idők teljes súlylával nehezédtek a még bölcsőjében ringó csecsemő-magyar iparra is.

Nemcsak stagnálás, de nagy fokú visszaesés következett be, mely az abszolutizmus korszaka alatt meg sem szűnt. Ugy, hogy a magyar ipar súlyos betegségéből csak az 1867. évi kiegyezés után kezdett lábadozni. Azonban a természetes erősbödés és fejlődés útján haladásra képes ekkor sem volt, s ma sem az, mert a közös vámterület terhének nyomása alatt roskadoz. Melyet — eltekintve attól, hogy osztrák részről a fejlődés ellen léptenyomon mindent elkövetnek — még a kormány támogatása dacára sem bírhat el.

Magunknak kell tehát iparunkat védelmünkbe venni. Komolyan összefogni iparunk felvirágoztatására.

Tudatára kell már egyszer ébredni annak, hogy az osztrák ipar dominál Magyarországon, s nagyrésztben az osztrák ipar juttatja koldusbotra népünket.

Ne engedjük magunkat tovább is poráron vezetetni az idegen iparával.

Keressük, kérjük folyton a magyar terményt, a magyar iparezikket. És minden egyes alkalommal igyekezzünk biztos meggyőződést szerezni magunknak arról, hogy magyar iparos mun-

kája-e az, amit a kereskedő megvételre ilyenül kínál, s ha nem az, hagyjuk ott.

A magyar ipar, a magyar kereskedelem existenciájának, tovább fejlődésének kérdése ez.

Hatvan évvel ezelőtt néhány száz lelkes magyar megalapította a Védegyletet. Most másfél ezer ember tömörült már azon célra, hogy új életre keltse a Védegyletet, a Magyar Védő Egyesület megteremtése által.

Ha a Magyar Védő Egyesület áldásos munkáját abban az arányban koronázza a siker, a minő sikereket a 60 év előtti Védegylet ért el, akkor — s természetesen az esetben, ha minden magyar ember buzgó munkásává lesz ez Egyesületnek — rövid idő kell ahhoz, hogy szabaddá tegyünk magunkat azon gyámkodástól, melyet lustasággal, nemtörődömséggel, magunk vettünk a nyakunkba.

Erős akarattal, szívós kitarással, komoly egyetértéssel nagy alkotásokra képes az ember!

= **Az évforduló.** E hó 16-án múlt egy év, hogy a hadsereghez intőzött, de a magyar nemzetnek szóló, Chlopyban kelt hadparancs, ellenjegyzés nélkül megjelent, melyben az uralkodó a magyar nemzeti követelményeket visszautasította azzal, hogy azokat teljesíteni sohasem szándékozik, a magyar nemzetet pedig néptörzsnek jelen-

TÁRCZA.

A Neptun.

— A »Népjog« eredeti tárczája. —
 Írta: Pataky István.

Az u—i gymnasium muzeumának ékesége volt egy vízből kikelő Neptun, kíséretével. A szobor 30 cm. magas volt, remekül kidolgozva a legkisebb részlet is. Mihalek igazgató hozta Görögországból. Értéke megbecsülhetetlen volt, annál is inkább, mert megbecsülését a tanári kar meg sem kísérelte. Értékét felvették abba a 300 k.-ba, a mibe az igazgatónak a felmutatott számla szerint került. A város intelligens közönsége, egy a vidékről feljövő szülők legtöbbször e remek szobor előtt időztek, úgy, hogy csakhamar az u—i gymn. ezen ritkasága ugyszólván híressé vált. E nagy kereslet arra bírta a különben is felénk természetű igazgatót, hogy azon szekrényt, a mely az országgyűlés válandó szobrot rejté, külön zárral látta el. Igenis zárral, mert kettő volt rajta külön kulcsokkal és pedig egyiket czipelte Adándi Károly a fiatal természetrajz tanár és szertárőr, a másikat az öreg Tóth József, a számtan hírneves tanára.

A két tanár tehát egymás ellenőrzésére volt kirendelve, de különben is, a mi-

dőn a muzeum a közönség részére is nyitva volt, egy szolgáló a bezárásig a szobában ült s nem lankadó figyelemmel nézte úgy a t. ez. urak és hölgyek, valamint a kedves diákok kezét, nehogy valamit elemeljenek s különösen, hogy a híres Neptun nem kallódik-e el kézen-közön.

A bezárást a két tanár együttesen eszközölte s így az igazgató a felelőséget a két tanárra hárítván, nagy lekönyugalommal szokott lefeküdni.

Mégis a múlt tavasz egyik kora reggelen Márton pedellus azzal a rémhírel verte fel Morpheus karjai közül a nemes igazgatót, hogy a Neptun elveszett, ellopták.

A réműlet általános volt. A város híressége eltűnt és pedig a buzgó rendőrség megállapította akként, hogy a tolvaj a gymnasium kökerítésén keresztül bemászott az iskola udvarra s onnan a leg-hosszabb létrát kiválasztva áttette az utcára s ott nekitámasztotta az emeletnek, pontosan a muzeum ablakánál, felkuszott. az ablakot kívágta, kinyitotta, a szobába bemászott, a kettős zárral ellátott szekrényt kinyitotta s a Neptunt zsebreavágta, elvitte, valószínűleg azért, hogy a főiskolának soha vissza ne adja. A létrát visszadobta ugyan az udvarra, de azért a szemes rendőrséget nem vezethette félre, mert kinyomozta, hogy a létra előtte való estén nem azon helyen volt, mint a hol reggel találták, de kimutatta az utcán is, ahol huzva lett, a létra a

kövezet mellett nyomot hagyva, megszűn-
 vén e nyom az épület azon részénél, ahol az emeleten a híres Neptun vala kettős zárral alatt elrejtve.

Ellenben arra, hogy a tolvaj miként nyithatta ki a mondva csinált két zárt, a rendőrség feleletet adni nem tudott és a zárakra csak azt állapította meg, mint tény, hogy azok feltörve nem lettek s hogy a tolvaj a lopás után nem zárta el a zárat.

A rendőrség meghívta a két szekrényt zárogató tanárt is, akik a kulcsokat mindig magukkal hordták s az elkért kulcsok segítségével megállapították, hogy a zárak nincsenek elromolva, mert pompásan csukódnak.

Mindezen, bár el kell ismerni fontos eredmények azonban az igazgatót nem elégitették ki. Mit bánja ő, hogy és miként lopták el Neptunt, az ő kívánsága az, hogy a rendőrség élve vagy halva kerítse elő, hogy újra a szekrénybe zárhassák, magában erős fogadást tevén, hogy ezután az utcára szolgáló ablakokat is zárral fogja ellátatni.

A rendőrség alázattal kérte a felingerelt igazgatót, hogy fejezze ki gyanuját, kit vagy kiket gyanúsít.

— Mindenkit — kallott az igazgató — aki el és főgymnasium névre hallgat, mert megvagyok győződve, hogy irigységből lopták el.

A rendőrség majd hanyatt esett a rettenetes gyanura: Mit csináljon ő azzal a

még a szabadelvű pártot is fel-
Az elmúlt év aztán hozott kor-
zást és a katonai program meg-
át. No meg aztán néhány »vívmányt,«
ak azonban még ezredrészt sem
te. ki a jogos nemzeti kívánalmaknak,
a melyeknek teljessége, marad továbbra is
a jövő jámbor óhajta!

= Hihetetlen hír. A napokban az
a hír járta be a lapokat, hogy az
osztrák kormány vakmerő merényletet
tervez a magyar iparososztály ellen.
Körber miniszterelnök a legközelebbi
kiegyezési tárgyaláson követelni fogja,
hogy a magyar kormány szüntessen
meg minden anyagi támogatást a ma-
gyar iparral szemben. Hír szerint az
osztrák kormányelnök erről a legutóbbi
ischli kihallgatáson őfelségének emli-
tést tett, azzal a megjegyzéssel, hogy
az osztrák kormány okvetlenül ragasz-
kodik ehhez. Ha feltételezzük is azt a me-
részséget Körber doktorról, hogy ilyen
kivánságokkal áll elő, de azt már még
a mostani kormányunkról sem akarjuk
elhinni, hogy e tárgyban csak egy
pillanatra is szóba áll Körber ural.

Ipari szakoktatás.

Korunk egyik betegsége a nagyzási
hóbort, ipari szakoktatásunkat is megmé-
lyezte; meglehet tán, azt hitték az intézők,
hogy ez uton kedveltetik meg a szülőkkel,
kik inkább hajlandók gyermekeiket hivatal-
noknak, diplomás embernek mint iparosnak
nevelni, akár engedi azt vagyoni állapotuk,
akár nem, s a mi még rosszabb, akár van
a fiuban hozzá való kegy és rátermettség,
akár nincs, az ipari pályáját, de ha hitték
nagyot tévedtek, mert ezzel nem csak nem
érték el a mit elérni — megengedjük —
óhajtottak, sőt megnevelték az iparost ugy-
nevezett tudókos embernek, teletömték sok
haszontalansággal, a mit ha az illető nagy-
nehezen bevett is, alaposan ritkán tanulta
meg, mesterségének folytatása közben pe-
dig soha sem értékesíthetett.

Az iparos nevelésének eddigi módszere
ezenkívül öregbitette azon hajlamot, mely-

sok főiskolával, hogyan hallgassa és hol
keresse azt az ügyes gépészt, a ki oly mes-
teriesen tudta megcsinálni a hamis kulcsokat?

Az u—i rendőrségnek még ily hatal-
mas ügye nem volt, s mert megfejtésében
egy cseppet sem bizott, nem is örült neki.
Az ördögnek kell, nem az u—i rendőrség-
nek az ilyen országos hírű ügy.

Micsoda lármát fog csinálni a vallás
és közoktatásügyi miniszter, vagy talán
még az összkormány is, de talán még a
király is, aki bizonyára nem szereti, ha is-
koláiból valamit anélkül ellophatnak, hogy
a rendőrsége meg ne találja.

— Istenem mi lesz ebből — sóhajtott
a rendőr kapitány.

Majd kísérletet tett kisebb térre szo-
ritani az igazgató gyanuját.

— Hát a testületből nem lehet vala-
kire gyanuja?

Az igazgató volt most a sor meg-
rémülni. Hisz a testületben ő is benne van.

— Tartanak mindenképpen házkutatást
hebegte.

— Vagy arra a két tanárra, akiknél
a két kulcs szokott állani?

Az a két tanár pedig ott állott mel-
lette.

Az öreg Tóth, rideg, kemény arczu
ember, zordon nézéssel, aki mindig csak
keményen beszélt. Mintha szíve sem volna.
Pedig a rideg külső alatt a legnemesebb
szív, a legmelegebben érző kebel volt. Év-

nek terjedését napról-napra észlelhetjük, a
fizikai munkától való irtózást, az urhatnám-
ságot.

Erős, egészséges a fiu, mintha csak
az Isten jó kedvében teremtette volna a
munkára, az apa maga is még erejének teljé-
ben kiváló iparos munkás, azt akarja fia
lépjen nyomdokaiba s a telepet, melyet ő
alapított saját emberségéből tegye virágzóvá;
bekerül a fiu az iskolába, ott teletömik a
fejét sok ostobasággal és mire kikerül a
életbe a helyett, hogy a társadalomnak hasz-
nos tagjává lenne, munkától irtózó kores
vállik belőle s alig várja, hogy már vala-
melyik sógora útján, a ki híres kormány-
párti kortes, valami irnokságot kapjon s ha
megkapta tengeti életét nyomorúságosan
a helyett, hogy mint független jómódu
iparos azon helyet töltené be, a mire Isten
teremtette.

Igen, legyen az iparos művelt ember,
mert e nélkül iparát kellő magasságra
emelni képtelen lenne, de ne legyen tudá-
kos. Mi haszna van magának, mi haszna
van a társadalomnak abból, ha a suszter bá-
mulatos jártassággal dobálódzik a logarith-
musokkal, fejtegetni tudja a közetek elmé-
letét, de a cipész mesterséghez nem ko-
nyit többet mint a harangöntéshez? Az ipa-
ros mindenképp előtt legyen iparos, első sor-
ban azt kell tudnia a mit mestersége mű-
ködési körében értékesíthet, elméleti tudása
csak annyiban becses, a mennyiben szak-
májára vonatkozik. A mi azon tul esik,
azt bizza másokra, a mint hogy ezek is
kénytelenek ő reá bizni azt, a mit ő tud.
De egy személyben nem lehet valaki ko-
vácis is, fogorvos is, ha mindjárt harapó-
fogóval is huzza ki a fogorvos az odvas
fogat. Iparosaink eddig elsajátított ugyne-
vezett tudománya se ér sokkal többet a
rossz fognál, mert az is csak fejfájást oko-
zott, a gyakorlatban még nem volt egyébre
jó, csak hogy tessék-lássék.

Helyesen cselekszik tehát Hieronymi
Károly kereskedelemügyi miniszter, ha az
ipari szakoktatást gyakorlati irányba akarja
terelni, mert valóban csodálkozni kell, mi-
kép is lehetett valaha gondolni, hogy »szak-
oktatás« más is lehesen, mint valamely
»szak oktatása«. Mesterséget csak gyakor-
lati uton lehet igazán megtanulni. Mért
tisztelt az algebrának, geológiának, geog-
nósiának és a többinek — de mi közük
az iparosok kézi ügyességéhez? Azt értjük
sőt szükséges, hogy az iparos a minden

közben sorra buktatta diákjait, de év végén
minden fenyegetése daczára egyet sem.
Az élet nagyobb iskola, mint a miénk —
szokta mondani. Hadd menjen a gyerek
nagyobb iskolába!

A másik Ádándi, fiatal, csinos férfi,
szorgalmas, igyekező tanár.

E két ember közt nem volt jó viszony,
de csak azért, mert Tóth gyereknek tartotta
Ádándit, fiatalolta tanárnak. Ezzel az egy-
gyel nem tegeződött, a mi sértette a tehet-
séges Ádándit.

A kapitány kérdésére az igazgató
meggyőzően fejt ráta.

— Ezen kellett volna kezdeni — szolt
gunyos mosolylyal Tóth.

A kapitány elvörösödött.

— Ez nem felelet uram — szolt.

— Nem felelet volt — válaszolt Tóth
— de nyilvánvaló, hogy legközelebről mi
lehetünk gyanítva. A fél nem tett kérdésre
különbön feleletem az, hogy fogalmam sincs
hol lehet a Neptun, és csak azt tudom,
hogy én el nem loptam.

— Én sem — szolt Ádándi is.

— Talán az iskola szolgálja? Kérdezte
a kapitány — hisz az az épületben lakik.
Minden aggodalma daczára az igaz-
gató elnevette magát.

— Az nem uram. Mert Márton eladná
ugyan a Neptunt két kupicza pálinkáért,
de nem venné meg egyért sem.

művelt embernek tudni szükségeseket is
általában értelmiségének fejlesztésére szol-
gáló ösmereteket megszerezze, ám ezek
miatt a gyakorlati ügyesség elsajátítását
elhanyagolni, a legvégzetesebb hiba, mely
megboszulja magát.

A kereskedelmi miniszter tehát az
iparosok elméleti oktatását — igen helyesen
— szűkebb körre szabja és a gyakorlati
kiképzés fokozatára törekszik, a mikor most
beállott tanévvel elrendelte, hogy az ipari
szakiskolák alsóbb osztályaiban az elméleti
tantárgyakat megszorítsák, az utolsó évfolyam
pedig kizárólag a műhelyi munka ok-
tatásra fordítsák, az elméleti oktatás tel-
jes mellőzésével. A műhelyi oktatást az in-
tézetek kizárólag saját, jól felszerelt mű-
helyeikben nyújtják, mi végből a kellő
munkaoktatók, művezetők és előmunkások
is rendelkezésre állanak. A tanulók a mű-
helyekben szigorú gyári munkarend szerint
dolgoznak, úgy hogy az iskolák a tanuló-
kat közvetlenül átvezetik az életbe.

A legközelebbi iparosnemzedék tehát
hivatásának magaslatán fog állhatni, lehet-
nek tehát művelt, szakmájukban képzett
munkabíró iparosaink, hogy boldogulhassa-
sanak is, ahhoz szükséges, hogy megöjjön
munkakedvük, s meg legyen adva nekik a
tér, melyen jó akaratukat képességüket ér-
tékesíthessék, — ez pedig csak akkor lesz
ha urak leszünk a saját házunkban s nem
nyomhat agyon bennünket az osztrák saját
kifejlett iparával.

HIREK.

Szegény vakok érdekében!

Herodesz Károly a vakok budapesti
nevelő- és tápintézetének igazgató-tanára
lelkes felhívást bocsájított ki: a szegény vak-
kok számára otthon építése tárgyában.

Hazánk 20000 ezer vakja közül mint-
egy 180 mint kiképzett vak iparos keresi
mindennapi kenyérét. Szegények nap-nap
után reggel 7-től este 7-ig a műhelyben
szorgoskodnak, hogy megkeressék az élet-
fentartás első és legszükségesebb kellékét:
a pénzt. Olyiannak felesége es családja is
van s bizony-bizony roppant nagy küzdel-
met kell kifejtenie, hogy betevő falatjáért
ne szoruljon másra. Mi lesz ezekkel a sze-
gény halandókkal, ha munkaképtelenekké

— Eh — válaszolta dühösen a kapi-
tány — de ha egy hektó pálinkát ígértek
neki a javából.

— Maradjunk tehát ennél — szolt
Tóth türelmetlenül — dolgom van megyek.
Ha tudni akarja kapitány perczről-perczre,
hogy a napot hol töltöm, tessék elővenni
a jegyzőkönyvet, lediktálom.

— Akarja az ördög — felelt a kapi-
tány, ezzel sarkon fordulva ott hagyta az
egész testületet, az igazgató fájdalomra
Neptun nélkül.

A kapitány egész éjjel nem tudott
aludni. Kereste a kiinduló pontot, de nem
találta. Reggel 4 óra volt és a kapitány
mindig nem találta meg a pontját, midőn
nagy robajjal felnyitl ajtaja es Marczli szolgál-
lépett be. Három lépcsőről érzett a pálinka.
amit úgy látszik örömeben kebeleztet be

— Meg van kapitány ur!
— Mi?
— A vizkirály.
— Micsoda király?
— Na a melyik elveszett.
— A Neptun?
— Az az, hogy a fránya egye meg.
— Hol volt?
— Az udvaron az »akárum« tetején.
— Minek a tetején?
— Tetszik tudni az üveg kád tetején
a mibe halak meg mi vannak.

válnak. Vajjon hol fogja lehajtani fejét anynyi küzdelmes munkában telt év után, ha testi ereje felmondja a szolgálatot. Mert annyit nem képes keresni, hogy későbbi éveiben esetleg megtakarított garasából megtudjon élni.

Európa nyugati kulturális államaiban est már néhány évtized előtt a nemeskeblű emberbarátok átértették s anyagi áldozatokat nem kimélve gondoskodtak végnapjaik tisztességes lefolyásáról. Nem légből kapott állítások ezek, meggyőződhetik a szíves olvasó, mikénti ápolásukról, ha felkeresi egyebek között a prágai Franciskó József-numot, Párisban az elhagyott vakokházát, és Bécsben a férfi és nő otthonokat.

Nálunk ilyen otthon, hol a munkából kidőlt vak, kit nagynehezen felnevelünk s mint önérzetes egyént kibocsátottunk az életbe nyugalmat és pihenést találva öreg napjaira ezideig még nincs. Epen ezért, kiknek az anyagiakból az elegendőnél több jutott, ne gondoljátok, hogy pénzeiket haszontalan célra fordítjátok, mert a cél, melyet elérni 20000 vak érdekében legszebb kötelességünk: nemes és magasztos. El kell ismernünk, hogy hazánk közönsége a foglyatékosok, különösen pedig a vakok iránt meglehetősen kegyetlenül viseltetik s őket uton útfélen részesíti némi alamizsnában, olykor nevelés-tanítási célokra ezeket áldoz, a mire még mindig szükség van, de ne feledjék, hogy ez által csak fél munkát végeztek, mert a vaknak öreg napjaiban nincs hová hajtani fejét s kénytelen lesz magát, emberi mivoltunkat annyira lealázó koldulásra adni.

Reméljük, hogy jó magyar hazánk polgárai meghallgatják az esdő szót s áldozatkészségükkel — az inséges időszak dacára is — lehetővé teszik egy Budapestben felállítandó vakok otthonának létesítését.

E célra szant nemes adományok a Kisbirtokosok Földhitel-intézete igazgatóságának küldendők be, (Budapest, V., Géza u. 2. sz.) mely intézet szíves volt más címén is begyűlt adományokat teljesen díjmentesen kezelni.

— **Vármegyei közgyűlés.** F. hó 14-én Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága Tallán Gyula főispán elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyetlen tárgya volt, a jegyzői javadalmazást képező ingatlan haszonélvezet és a termé-

- Az aquárium tetején?
- Azaz a fránya egye meg.
- Na látod, hogy mégis megkerítettük.
- A kapitány ur tette oda?
- Hát ki más te számár.

A szolga nagyot nézett a kapitányra, köszönt is nem is hogy elment, és csak kint merte mormogni: akkor te is loptad el, hogy a fránya egyen meg.

— Lásza igazgató ur — szólt a kapitány — valaki megmutatta, hogy hol a helye a Neptunnak. Milyen pompásan illik a víz felé. Nem kell azt elzárni, hanem nyitni, de szem előtt tartani, hogy mindig láthassák. Nem lopja el azt senki. Talán tegnap is ott volt már az udvaron. Hisz ott nem is kerestük.

— Ott ugyan nem volt — mormogá az igazgató, hisz észrevettük volna, mikor a létrákat néztük. De az a fő, hogy megvan.

Pedig volt komoly oldala is a dolognak, ahol kitűnt jószive a rideg öreg Tóthnak.

Este 9 óra után kereste fel a fiatal Ádándit. A fiatal tanár halott halvány lett ahogy az öreget meglátta.

— Fiam — szólt az öreg — én nem hiszek ám semmiféle művész gépészen. Azután az ördögnek faj a foga arra az istentudja miből csinált szoborra.

szetbeni járandóságok pénzbeli egyenértékének megállapítására hivatott járási becselő bizottságok tagjai felerészének megválasztása. A választás hamarosan megejtetvén, a gyűlés tíz óra előtt végződött. — Közgyűlés után a közigazgatási bizottság tartotta meg havi rendes gyűlését, melyen a havi jelentések olvastattak fel és folyó ügyek intéztettek el. Nagyobb érdeklődést egyedül Bakonyi Ferencz interpellációja keltett, dr. Gulyás Ferencz tanfelügyelő interpellálván amaz ismeretes rendelkezése miatt, melylyel megtiltotta, hogy a szigetvári állami elemi iskolába izraelita vallású növendékeket felvegyenek. A tanfelügyelő részletes indoklásában álláspontját megvédelmezvén, választásorba Ede indítványára a köz. biz. Bakonyi Ferencz kivételével egy hangulag tudomásul vette.

— **Hányadszor?** A Tisza kabinet kormányra lépése óta meg-meg ujul az a hír, (érdekessé lett volna feljegyezni hányadszor) hogy Vörös Lászlónak, majd kereskedelemügyi államtitkárrá, majd a máv. elnökgazgatójává való kinevezése befejezett tény. Most legújabbban az utóbbivá való kinevezésének híre merült smét fel. De épen mivel annyiszor merült már fel ez a hír más és más kiadásban, ezuttal sem sok hitelt adunk annak, hanem azt hisszük, hogy marad ő továbbra is — bár a Tisza-család régi és hű bizalmasának ismerjük — a mi kerületünket buzgó és lankadatlan szorgalommal kerülő képviselőnk!

— **Tolnavármegye** a mult csütörtökön tartott rendes közgyűlésén kimondta, hogy pártolja Debreczen városnak a magyar nyelv és jelvények jogainak a külképviseletben való érvényesítését kéri feliratát.

— **Uj kisközség Somogyban.** Ez évi január 31-iki számunkban megirtuk, hogy a hetvenkilencz kuncsalád által megvásárolt görgetegi püspöki uradalmon letelepedett szorgalmas, munkás és takarékos kunok ott virágzó telepet létesítettek s Kuntelep név alatt új községet akarnak alapítani. A derék kunok óhaja most már teljesen meg is valósult. Mert Tisza István gróf, miniszterelnök mint belügyminiszter a Görgeteg községhez tartozó volt püspöki pusztának kisközséggé való alakulásához hozzá járult s egyszersmind az új község nevét Kuntelep névben állapította meg.

— De szép ám uram bátyám — szólt lelkesülten a fiatal ember.

— Szép, szép. Hanem a becsület még szebb. Azért csak édes fiam azt a szobrot még az éjjel vidd vissza az udvarra és tedd rá az aquariumra. Aztán majd bevitetjük a tanácsterembe, hogy minden nap láthassad, ha annyira szép. Tanítottalak, könnyelmű voltál teljes életedben, de becsületes. Maradj az, mert előtte szép jövő áll; én ismerem tehetségeidet és ridegségemmel csak korlátozni akartam hevedet. E lecke legyen első és utolsó fiam. Tudom, hogy midőn tegnapelőtt bezártuk a szekrényt, te udvariasságból nehogy lehajolj, átvetted az én kulcsomat is, de egyikkel sem zártál. Már akkor gyanúodtam, de nem hittem, hogy ezt tedd. Édes fiam, úgy tégy ezután, hogy ne is kelljen rád gyanakodnom.

A fiatal ember szólanul hallgatta az öreget, majd lerogyott elibe és zokogva csókolta meg kezét.

— Nem is akartam megtartani édes apám — szólt — de nem tudtam ellentállni, hogy szobamba ne hozzam. Visszaviszem, köszönöm, köszönöm.

Az öreg Tóth szeretettel simogatta meg a megtért fiatal ember szőke fürtét. Majd ezután többször leszünk együtt! Ezzel véget ért az u-i nagy bünper.

Erről az összes törvényhatóságokat leiratban értesítette is. Somogyvármegye ez új községgel, egy kiválóan derék néppel bíró faluval szaporodott.

Az októberi esküdtszék kisorsolása

Október hó 3-án kezdődnek az esküdtszéki tárgyalások a kaposvári törvényszéken. Birák: Kisfaludy Ákos, mint elnök. Dr. Horvay Sándor, Labek Kálmán, Dohman Miklós mint szavazó birák. Az októberi esküdték névsora melyet e mult héten sorsoltak ki a következő: Somogyi Ferencz gazdatiszt Zimány, Hardi Lajos intéző Béc, Grünvald Lipót kereskedő Kaposvár, Payer Károly főkertész Lengyeltóti, Bakos József kis földmives Böhönye, Hajós József belső földmives Kaposmérő, Ács János községbíró Juta, Nyers Márton földmives Nagyberki, Tóth László földmives Kiskorpád, Holcsa Ferencz kocsmáros Toponár, Krakker Agoston nyerges Lengyeltóti, Fratsek Gyula intéző Szob, Dobos György gözmozlár Pateza, Peterka József asztalos Kaposvár, Inkey László földmives Ede, dr. Kaeskovics Kálmán földbirtokos Tótygyúgy, Németh Pál gazdatiszt Kaposkeresztur, Lövenzohn Gyula bérlő Somodor, Sente Gyula földbirtokos Gyöngyösmellék, Thassy Elemér földbirtokos Drávatamási, Schlezinger Károly téglagyáros Kaposvár, Kuzmich Miksa kasznár Tapsony, Dr. Rózsa Ernő ügyvéd Kaposvár, Csorbics Antal gözmozlomt. Csokonya, Dr. Friedl Károly ügyvéd Marczali, Mártonffy Béla földbirtokos Henese, Mayerhoffer Ödön földbirtokos Csurgó, Wilhelm Mór sűtő Lengyeltóti, ifj. Sárdi József földmives Szenyér, Hencz László bérlő Karád. Pótesküdték: Gyöngyösi János földmives, Kriszt István cipész, Lukács Ármin m. hivatalnok, Mester István hentes, Weisz Márkus cipész, Dr. Gulyás Aladár ügyvéd, Haidekker Pál szappanos, Lukics Ferencz lakatos, Jankovics János téglagyáros, Riba János földmives.

— **Olasz tudósok.** Két Fábiani apa és fia meg Travaglini feltalálták az aranycsinálás mesterségét, s különböző fémek vegyületeiből oly anyagot gyártanak, melyet a valódi aranytól megkülömböztetni nem lehet, lévén színe és sulya olyan mint az aranyé, s épen ugy lehet feldolgozni mint az aranyat. A tudósok titkát Rotschildék vették meg hat millió francia frankért. Lesz hát arany elég, de azért a szegénységnek nincs miért örülni valami nagyon, az arany eddig is Rotschildék kezében volt, ezután is az ő kezükben lesz, a különbség mindössze a jelen és jövő között annyi lehet, hogy ha ma a szegénység kezébe tévedt itt-ott egy-egy aranypenz, az legalább valódi nemes arany, ezután pedig ha jut is szegény emberhez, az komisz Fábiani arany lesz.

— **Fehér holló.** Vármegyénkben is akadt egy képviselő, a ki végre, három hosszú év letelte után, szükségét érezte annak, hogy beszámoljon választói előtt. Sajnos, hogy ez sem a közjogi ellenzék táborából való. Dr. Zboray Miklós a marczali választókerület néppárti képviselője e hó 11-én a kerület székhelyén tartotta meg, szépszámu hallgatóság előtt, beszámoló beszédét.

— **Végzetessé válható baleset.** Novotny őrnagy, zászlóaljparancsnok, e hét elején, Abaligetén harcászati gyakorlatok alkalmával lovával oly szerencsétlenül vágódott hanyat, hogy lova alá kerülve bal lábát eltörte, de semmi belső baja nem történt. Gyógykezelés és ápolás céljából Budapestre — a hol családja egy hűvös-völgyi villában nyaral — szállították.

— **Nemzetközi sajtó kongresszus.** Bécsben tartott nemzetközi sajtó kongresszuson a király Rainer főherczeg által képviseltette magát, maga a felség is egy kihallgatás alkalmával megdicsérte a sajtó munkásait s a társadalom legelőkelőbbjei, a hatóságok képviselői meleg szavakkal

adóztak a hírlapírók érdemeinek. A kongresszus elfogadott határozatai közül kiemelkedők azok, a melyek a sajtó-táviratok díjának és a hírlapok tarifájának leszállítását kívánják. A kongresszusi ünnepélyek közt egyik legérdekesebb volt az a fényes estély, melyet Bécs város képviselőtestülete rendezett a városházán a kongresszusi tagok tiszteletére.

— **A kaposvári rendőr kapitányi állás.** Leposits Ignác v. rendőrkapitány már hónapokkal ezelőtt -- mint annak idején megírtuk -- beadta lemondását, ezen évek hosszú sora óta közmegelegedésre viselt hivataláról. De lemondása mindezeidig el nem fogadtatott. Most azonban Sárközy Béla alispán a pályázatot a városi rendőr kapitányi állásra meghirdetvén, Leposits csupán addig vezeti még a v. rendőrkapitányi hivatalt, míg a meghirdetett pályázat folytán a főispán utódját ki nem nevezi.

— **Olasz trónörökös született.** Helena olasz királynénak Raconigiben pénteken éjjel fia született. Az új szülött a kereszttségben Umberto nevet fog kapni. Nagy az öröm a királyi családnál s bizonyára egész Olaszországban a felett, hogy trónörökös született.

— **Ementek a katonák.** A 44. gyalogezrednek hadgyakorlatok tartása céljából Budapestről hat hét előtt ide érkezett zászlóaljai a hó 16-án, a zenekarral együtt, visszatértek mostani állomás helyükre, Budapestre. Viszont a Kaposvárott állomásozó honvédek, kiknek Pécsen volt két hétig tartó nagyobb hadgyakorlatuk, 16-án visszaérkeztek.

— **Jegyzőgyűlés.** A Somogyvármegyei községi és körjegyzők egyesülete, folyó hó 19-én tartja a vármegye székházának nagytermében évi rendes közgyűlését.

— **Koburg Lujza Párisban.** Koburg Lujza hercegasszony vigan élvezi szabadságát, ha mérséklettel is. Nem lakik Mattasich-csal egy földel aitt, ami jó benyomást tesz a közvéleményre. Nem mulik el nap, hogy meg ne interjultatná magát, megvan tehát benne az a közös női vonás, hogy szeret beszélni. Főtörekvése, hogy megszereljen a gondnokok alól s anyagi ügyei rendeztessenek. Koburg Fülöp herceg nem is vonakodott attól, hogy ügyvédje után vele egyezkedési tárgyalásokba bocsátkozék, de ezek a tárgyalások még eddig igen kevés kilátással bírnak a sikeres befejezésre.

— **Hasban felejtett orvosi műszer.** Hogy nemcsak az, a mi elvesz, de az is, a mit találnak, okozhat kellemetlenséget, bizonyítja egy szegedi asszony Lédecziné esete, kinek halála után ráakadtak a testében egy úgynevezett »csipesz« re, egy műtőszerszámra, melyet műtét alkalmával Dollinger tanár az asszony hasában felejtett. Most nagy, heves vita fejlődött a körül, vajjon ez a feledékenység okozta-e az asszony halálát s a hírlapi nyilatkozatok egész özönével árasztják el az olvasó közönséget. Pedig az itt teljesen közömbös, hogy mi okozta a szegény asszony halálát, hanem a fontos az, hogy hallatlan könnyelműség, nagy foku mulasztás forog fenn.

— **Diszszászó.** A »Somogyvármegyei Korcsmárosok és Vendéglősök Egyesülete« f. hó 15-én tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy az egyesület részére, 400 korona értékben diszszászót csináltat. Melynek elkészülését Bart a Sándor helybeli szabó mestert már meg is bízta.

— **Darabokat nem visz el.** Ez is Kaposvárott és természetesen zseliczi polgárral esett meg. Bejön a polgár a téglagyári irodába és hosszalére eresztve előadja a gyárosnak, hogy dacára az inséges évnék, építkezésre határozta el magát. E czélta akarvásárolni 6000 téglát. Az alku megtörténvén, oda szól a gyáros a könyvelőnek, hogy állítsa ki az utalványt: — N. N. polgár részére szolgáltatasson ki a gyár 6000 darab téglát.

A polgár nagyot néz, egyet gondol és szól eképpen:

— Má mögkéröm alászan, én darab téglát el nem viszök. Pénzt csak egész tégláért adok.

KÜLFÖLD.

— **A keletázsiai háború.** A mandzsurországi csatatéren csend van. Csak néha néha szakítja meg az előőrsök csatározása. Az ellenfelek új összeütközésre készülnek. Minden pillanatban nagy csata várható a Hun folyó közelében, hol a Tienlingbe visszavonuló orosz sereget meg fogják támadni a japánok. Oroszországból az a hír kelt szárnyra, hogy a balti flottát elküldték a keletázsiai vizekre, utóbb helyreigazították ezt a hírt olyképpen, hogy csak néhány nap múlva fognak indulni a balti orosz hajók. A tengeren ért veszteségeket azonban már nem pótolhatja Oroszország, még csak boszút se fog éretük állhatni, mert mire az orosz tengeri hajók Port-Arthur felé jönnek, a vár falain már japán lobogók fognak lengeni.

— **Mosonból miniszterelnök.** A három év előtt elhunyt nagy olasz államférfi, Crispi első felesége, Montmasson Rozália nagy betegen fekszik és aligha fog felgyógyulni. Crispi első nősülése szerelmi házasság volt és igen különös körülmények között jött létre.

Amikor 1853. évben letartóztatott forradalmárok között volt Crispi is, a későbbi államférfi; a börtönben gyakran meglátogatta Crispi egy csodaszép fiatal leány, a ki a fogházor felesége barátjének vallotta magát és azért jött, hogy a rabok fehérneműit tisztítsa. Minél többször jött, annál örültebben szerette meg a fiatal leány Crispi és örök hűségét esküdött a börtönben — tanuk nélkül.

Amikor Crispi a börtönből kiszabadult, első dolga volt, hogy paphoz ment, a ki megáldotta a szerelmesek frigyét. Ezután Londonba ment az új házaspár, innen pedig Párisba, Szicíliaba és városról-városra készítette elő az újabb felkelet. Ezen idő alatt felesége állandóan oldala mellett állott, segített a bombák és lövegek készítésében.

Amidőn azonban képviselővé választották Crispi, megszűnt az addig folytatott jó viszony. Amíg politikai pályáján mindjebben emelkedett, addig a családi tűzhelyétől, az egykor annyira imádott feleségétől mindjebben elhidegült, látta az óriási különbséget közte és a — mosoné között. Hiába tanult felesége, nem használt semmit. Crispi az állam férfi elhidegült tőle, elhagyta és elváltak, rangjához illően nősült.

Az elhagyott feleség eleinte buskomor volt, de később beletörődött a szerencsétlen sorsába és csak állatseregletének élt. Ha nagy ritkán kikocsizott is, mindig maga mellé tiltette egyedüli hű barátait, — a kutyáit.

Amikor Crispi végrendeletét felolvasták, nagy meglepetéssel látták, hogy Montmasson Rozália asszonynak 800 líra havi járadékot biztosított. Most éli a végnapjait a sok viszontagságon átment mosonéból lett miniszterelnök.

— **A forrongó Balkán.** Ferdinánd bolgár fejedelemnek egy régi óhaja ment teljesedésbe. Királyunk majdnem egy óráig tartó kihallgatáson fogadta és később viszonzotta a fejedlem látogatását. Ez a fogadás diplomáciai nyelvre lefordítva azt jelenti, hogy a balkán forradalmak miatt Ausztria-Magyarország nem okolja Bulgáriát.

Pedig a balkán tűzfészekben még mindig lappang parázs. Az albán bandák lakadatlanul folytatják véres rablókalandjaikat, sőt követelődznek is. A békés rendezés útjába a fékevesztett garázdálkodók kicsapongásai mindig újabb akadályokat gördítenek. A mozgalmak jelentősége nem valami nagy ugyan, de mégis jellemzi, hogy a Balkánon nem akar helyreállani a rend. Sokáig nyugodtan fogják-e nézni ezeket a csitri okvetlenkedéseket a hatalmak, oly kérdés, mely minden politikust élénken érdekel.

KÖZGAZDASÁG

Almabor-készítés.

Nagy alma termés következtében arra vagyunk utalva, hogy gondolkozzunk azon, mi módon lehetne az lsten aldását értékesíteni. Ennek az egyik módja lenne az almabor gyártása, ezt ez ideig kevesen gyakorolták, ezek is inkább kedvtelésből, most midőn megnyílt az alkalom, de meg a sanyaru esztendő is arra utal bennünket, hogy a miből csak lehet jövedelmet huzzunk, meg kell ezt is kísérletünk de hogy megtehessük, tudnunk kell a módját; elmondjuk tehát.

A feldolgozandó alma lehet édes a- vagy savanyu, de megköveteltetik, hogy minden körülmények között egészséges legyen.

Az almát a fáról vagy kézzel kell leszedni, vagy pedig, ha sok van, rázni is lehet, de akkor azon galy alá, melyet meg-rázni akarunk, ponyvát kell kifeszítve tartani, úgy, mint a tűzoltók szokták ugrás alkalmával.

Midőn ilyen módon készen lettünk a bornak feldolgozandó alma leszedésével, azt, ha védett kertünk van, mindjárt ottan, ha pedig nincsen védett kertünk, úgy odahaza a földre úgy 10—15 puttonos csomókba rakjuk; ha a föld tiszta, lehet alá vékony réteg zsupszalmát tenni, kint pedig csak a gyepré kell azt rakni. Az ilyen módon rakásra halmozott almát azután zöld füvel úgy 20—25 cm. vastagon behintjük s 6—7 napig magára hagyjuk.

Ha az alma törődött, akkor természetesen kevesebbre kell ezen időt szabni, nehogy káros rothadás álljon be; míg ha az alma kézzel szedett, ezen idő tetszésünk szerint meghosszabbítható. Ezen 6—7 nap alatt csomóban az alma mintegy magától megerik és megsárgul. Ha megvizsgáljuk az ilyen csomóba rakott almát, úgy fogjuk találni, hogy az alma héján az illó olajok mintegy kiizzadnak, szóval az ilyen eljárás mellett sokkal zamatosabb almabor gyártható, mintha ezen egyszerűnek látszó körülményt elhagynók.

A fentebbiek után maga az almabor készítése a következőleg vihető keresztül. Előveszünk egy kisebb kádát meg egy bunkót, mint milyennel a szőlőt szoktuk összetörni, a kádba 10—15 almát teszünk, s azt pépszerűvé összetörjük ezen pépszerű pancot egy a közelben felállított kádba beönti s ezt folytatjuk mindaddig míg az egész bornak feldolgozandó alma megzuzásával készen nem lettünk. Ha esetleg több napra való almánk van feldolgozni való, úgy helyesen járunk el, ha minden nap külön kádba gyűjtjük össze a zuzot anyagot, hogy addig az első zuzás esetleg káros erjedést ne szenvedjen, s fellehessen dolgozni, míg a többi elkészül.

Midőn így folytatjuk a munkát, közben-közben a leszivárogó almamustot megmérjük Babó-féle klosterneuburgi mustmérővel, hogy a létező eredeti cukor tartalommal tisztába jöjjünk s azt feljegyezzük.

Ezek után számot vetünk magunkkal, hogy milyen bort akarunk készíteni: erősebbet-e avagy gyöngébet? Erre kulcsul használhatjuk azt, hogy egy jó ásztalibornak 7—8% szeszt és 6—7% savanyt kell tartalmazni. Tegyük fel, hogy valaki egy 8% os szesztartalommal bíró almabort akar csinálni, ehhez kell neki, hogy a mustja 16% cukrot tartalmazzon; mert 2% cukorból lesz szeszes erjedés után egy százalék szesz. Az alma mustja eredetileg 7% cukrot tartalmazott, így ezen 7% eredeti cukortartalmat levonva a 16%-ból, marad 9%, tehát kell neki minden hl. almamusthoz tenni 9 kg. fehér cukrot, hogy az 16%-os cukros legyen és ebből 8%-os bor váljon. Ezen körülmény természetesen

változik az eredeti czukortartalomhoz képest hol előnyösen, hol hátrányosan.

Az összezuzott almát kádon hagyjuk mindaddig, míg azon az erjedés előjelei nem mutatkoznak, mit úgy vehetünk észre, hogy a törköly a felszínre jő; ezt ajánlatos többször lecsomoszolni, hogy az az erjedő folyadékkal érintkezvén, annak zamatanyagát kilugozza. Ezek után előveszünk olyan zsákokat, melyet régen borseprő kisajtolásához használtunk, a kádból azokat teletöltjük és a sajtóba téve, többszöri átforgatás között erősen lesajtoltjuk s a mustot kádra öntsük.

Ha a fentebb elmondottak alapján már tisztában vagyunk, hogy minő erős bort akarunk csinálni, úgy azon czukormennyiségét a kádba beöntött almamustba tesszük s ebben tökéletesen feloldjuk, de még jobb a czukrot kisebb — va'ami félmetszésféle — edénybe külön, kevés mustban feloldanunk s így azt azután az-egészhez öntjük azt erősen fellapátolván hordókba szűrjük s zártan kiejedni hagyjuk.

Miután az almabor mint asztali ital használandó, teljes fölőseges, hogy a benne létező savanytartalmat lejjebb szállítsuk avagy felemeljük, így annak leírását teljesen mellőzöm.

Ha az elmondottakat pontosan betartjuk, nagyon jó, kellemes és üdítő nyári italt nyerhetünk; de ha nem sajnáljuk a czukrot és a bort helyesen kezeljük s jó pinczénk van, a szó szoros értelmében értékes bort készíthetünk az almából, melyet mindenki nagyon szívesen fogyaszt miert is házi szükségünk ezt fogyasztván szőlőből erjedt borainkat piacra vihejtjük.

— Az olasz kereskedelmi szövetség és a vendéglősök kongresszusa. Az olaszországgal kötendő kereskedelmi szerződésünk tárgyában már létrejöttek a megálapodások, melyek azonban még nem kerültek nyilvánosságra. Mindazonáltal az a mi e tárgyalásokról kiszivárgott, nem nyugtatja meg szőlős gazdáinkat és vendéglőseinket, kik e héten Szegeden tartott kongresszusukon nyíltan kifejezést is adnak agodalmaiknak és sérelmeik orvoslását követelik.

SZERKESZTŐSÉGI ÜZENETEK

— G. I. Budapest Csodáljuk, hogy levelet nem kapták meg. Legközelebb újra írunk.

— P. A. urnak H. Köszönjük a szíves érdeklődést. Kiadóhivatalunk a másik dologban intézkedett. Üdvözlét!

— Kaposvári. Nézetünk szerint büntetendő esekeményt képez; a esekemény elküvetése napjától három hónapig ideje van megtorlást kérni.

— Pesti asszony! Nem izléses dolog Anonym képeslevelezőlapokat küldözgetni.

Felelős szerkesztő: Dr. Rózsa Ernő.

Laptulajdonosok és kiadók:

Szalay Károly és Dr. Rózsa Ernő.

Zongoratanitványokat

elfogad a budapesti Nemzeti Konzervatorium oklevelét elnyert zongoratanitónő. Határozottan tehetséges és kiválóan szorgalmas tanitványok a Konzervatorium magánvizsgálataira előkészítetnek.

Czime megtudható: Pollák József ur üzletében, Korona-utca.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szén-savas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer. Elsősorban a mohai

ÁGNES

forrás mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógsóknál fogva kitűnő szere a legkülönbébb gyomor, légcső és húgyszervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, bél és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Kéty.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű, mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse. Árlapot s prospectust kívánatra bérmentbe küld a mohai Ágnes-forrás kezelősége Mohán, Fejérmegye.

KEDVELT BORVIZ.

KEDVELT BORVIZ.

Kapható minden fűszerüzletben és elsórangu vendéglőben.

Ki akar házasodni?

Van szerencsém értesíteni a helybeli és vidéki hölgyeket és urakat minden vallás és nemzetiségi különbség nélkül, hogy korra, állásra, vagy vagyona megfelelő házassági ajánlatot kaphatnak a legnagyobb titoktartás mellett. — Vidékre egy 10 filléres bélyeg beküldésével azonnal válaszolok.

Kiváló tisztelettel

Kövesi Béla,

Szeged, Mérei-utca 18. szám.

HIRDETESEK

FELVÉTELNEK

A KIADÓHIVATALBAN.

Könyvnyomdai

munkákat

jutányosan készít

Kéthelyi L. Kaposvárott.

* Egy teljesen új *
több mint 3 három méter magas és
másfél méter széles

KIRAKAT FOGLALAT

(AUSLAG)

= a hozzá való tükör-üveggel =

olcsón eladó.

* Értesítést ad a kiadóhivatal. *

FOGADÓ

ORSZÁGOS
VENDÉGLŐSÖK SZAKLAPJA

ORSZÁGOS
PINCZÉREK SZAKLAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Kerepesi-ut 13.

==== Egyedüli legelterjedtebb heti
és hirdetésekre legalkalmasabb szaklap. ====

Jónak, a jobb az ellensége.
 Mivel a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruhák mosására, a Schicht által újonnan feltalált mosó kivonat,

„Asszonydicséret”

védjegyel,
 a ruha beáztatására.

Előnyök:

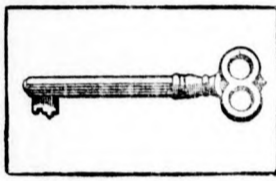
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkent.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alant jegyzett czég kezességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosóságnál.

Nélkülözhetetlenné válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

— Mindenütt kapható. —

Schicht-szappan

„ezarvas” vagy „kulcs”

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrésztől mentes.

— Mindenütt kapható! —

Örvénylőnél különösen arra ügyeljünk, hogy minden szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Barta Sándor

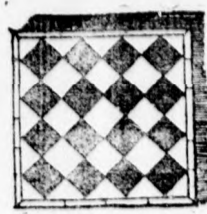
polgári és egyenruha szabó üzlete
K A P O S V Á R
 Erzsébet-tér, új városház épület.

Legnagyobb raktár előadás szerinti

katonai

felszerelésekben.

Mérték szerint készülnek minden fegyvernemhez tartozó egyenruhák a legutányosabb áron. Raktáron tartatnak hazai és angol szövetek, ugyszintén skót kőnlegességek a legnagyobb választékban. Készülnek a legutolsó divat után öltönyök, felöltők, raglanettek, télikabátok városi és utazó bundák, ugyszintén takarók a legfinomabb szőrmebélésekkel.

BOROVITZ MANÓ

K A P O S V Á R.

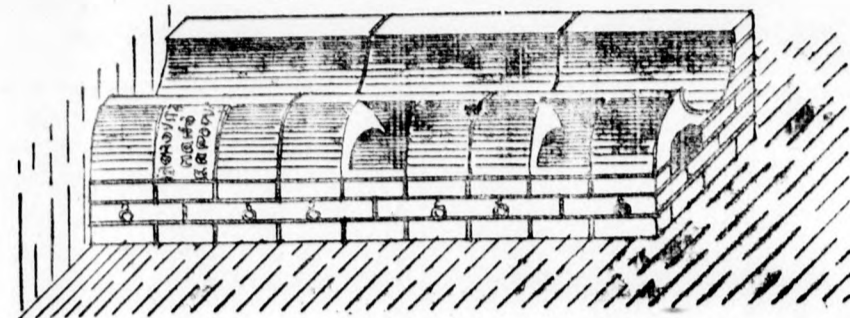
aszfaltozási-, cement-beton- és mindenféle építkezési vállalat.
 — Műmárvány és cementárúgyár. — Szobrás- és kőfaragó-műterem. — Sirkövek és építkezési anyagok raktára. —

Uj!

Regályos nyavalyákat az is állókól legbiztosabban csak úgy tarthatják távol, ha etető és itató vályukat szenny és piszoktól megóvjuk, ami csakis az általam készített önműködő, itatóval ellátott, marhaetető vályuk alkalmazása mellett lehetséges.

Uj!

Ezen vályuk különösen az állattenyésztést űző, de Németszágról és külföldről minden gazdaságában legjobb sikerrel alkalmaztatnak.

ELŐNYEI: Egyszerű szerkezet, mely javításra nem szorúl, soha el nem dugul, mindenkor elegendő tiszta és friss vizet szolgáltat, minden fáradság nélkül tisztán tartható és végre — ami fő — olcsóbb min bármely más vályuk.

Árajánlatokkal istállóberendezésekre, valamint egyéb beton-, mozaik-, terrazzo-, aszfaltozási-, szobrászati és kőfaragó-munkákra, nemkülönben prospektussal készséggel szolgálók.

M. KIR. DOHÁNY ÉS BÉLYEG ÁRUDA.

VAJDA PÁL fűszer és csemege kereskedése

K A P O S V Á R O T T,

Erzsébet-tér. (Uj városház épület.) a főposta bejáratánál.

TELEFON!

SÜRGÖNY!

TUDÓSÍTÁS!

Minthogy mélyen tisztelt vevőim, ismerőseim, barátaimmal, — különösen pedig a vidéki nagyérdemű közönséggel — Telefon utján nem közölhetem az alábbi nem éppen megvotendő (s üzletemből szálított) árukat, ezton vagyok bátor mindenkiel tudatni, felhőtlen úgy mint eszemövel, hogy legutóbb a következőket rendeltek tőlem

TELEFONICE:

Szól a telefon!
 Csöngött valaki:

Halló! Ki beszél?
 Kérem: Vajda Pál.

Az előbb felhívtak, hogy a rendelt árut

12 kiló cukrot,
 8 kiló kávét,
 Egy hordó liptóit,
 Nyolc szál szalámit,
 Négy csomag theát,
 Hét üveg rumot,
 Fél kiló mazsoltát,
 Cacót, caviárt,

Ásványvizet is
 Bort és cognacot,
 Kicsit és nagyot!
 Csak budai vízből
 Egy fél adagot,
 Küldjem el azonnal,
 Mert jól csak én adhatok.
 Küldjem el gyorsan

Sűrűen szaporán,
 Lehetőleg gyorsan —
 Esetleg postán.
 Ha ma megkapom:
 [szívesen veszem,
 Azonnal, nyomban,
 ki is fizetem!]

Kérek összeköttetést
 Hogy jelezhessem
 Ne hogy kedves vevőm
 Túrelmetlenkedjen.

Ajánlom mindenkinek
 Aki még nem tudja,
 Látogasson el
 Az én boltomba.

Kotányi paprika,
 Komáromi pipa,
 Karaván tea és
 Szilva pálinka!

Panaszkodnak sokan,
 Hogy nagy a drágaság,
 Ennek dacára van nálam
 Hallatlan olcsóság!
 Nem látott még ilyet
 Orosz-japán állom.
 Olesón adok el — olesón,
 Mindent e világon!!

Üzlethelyiségem
 Az Erzsébet-téren,
 Kívül-belül fényes,
 Hol minden van kérem:

Faolaj, fahéj,
 Dió és mogyoró,
 Császárkörte likőr
 Ej haj, ez ám a jó!

Ezeket szíves tudomására hozva, maradtam nb. utasítását kérve kész szolgálja

Rizskása, só, dara,
 Szappan, mosó-szóda,
 Zománcozott edény,
 Gyömbér, babérlevél.

Lisztet is árulok
 Hengermalmi lisztet,
 Vegyenek kérem
 S jó kenyeret esznek!

Vajda Pál, Kaposvár,

GYÓGY-COGNAC ÉS FINOM ASZTALI BOROK.